

08/2 број: 404-1-53/15-37

28.8.2015. године

ПРЕДМЕТ: Додатно појашњење конкурсне документације у вези јавне набавке Лекова са А и А1 Листе лекова, број 404-1-110/15-65, сагласно члану 63. Закона о јавним набавкама („Сл.гласник РС“, број 124/12, 14/15 и 68/15)

Дана 27.8.2015. и 28.8.2015. године, заинтересовано лице обратило се наручиоцу захтевима за додатним појашњењима у вези поступка јавне набавке Лекова са А и А1 Листе лекова, број 404-1-110/15-65, у складу са чланом 63. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр.124/12, 14/15 и 68/15).

Питање 1: По основу одредбе члана 63. став 2. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“ бр. 124/2012, 14/2015), обраћамо вам се са захтевом за додатним информацијама, односно појашњењем конкурсне документације у поступку јавне набавке лекова са А и А1 листе лекова број 404-1-110/15-65.

Мишљења смо да је потребно извршити одговарајуће допуне модела оквирног споразума, као и модела уговора, на следећи начин:

- У члану 5. модела Оквирног споразума после става 5.4. требало би да се дода став 5.5. који гласи: „Као средство обезбеђења уредног измирења обавеза, купац ће, на захтев добављача, истовремено са закључењем појединачног уговора предати Добављачу две бланко соло менице са меничним овлашћењем на износ доспелих обавеза.
- У члану 3. модела Уговора после става 3.5. требало би да се дода став 3.6. који гласи: „Као средство обезбеђења уредног измирења обавеза плаћања, купац ће, на захтев добављача, истовремено са закључењем овог уговора предати Добављачу две бланко соло менице са меничним овлашћењем на износ доспелих обавеза из овог Уговора.“

Позната чињеница да је неизмирење обавеза здравствених установа према добављачима достигло размере претходног Јавног дуга, због којег трпи не само буџет државе, већ и порески обвезници и добављачи. Без намере да се текст овог захтева оптерећује познатим подацима и цифрама, подсећамо на чињеницу да према добављачима нису измирене новчане обавезе ни по претходним централним јавним набавкама, при чему су нека од тих дуговања вишегодишња. У прилогу чињеници да са размерама предметних дуговања нису у потпуности упознати ни надлежни у Министарству здравља и Министарству финансија, говори и обавештење: „Измиривање обавеза Републичког фонда за здравствено осигурање“ објављено на званичном сајту Фонда дана 18.августа 2015. године, којим је констатовано „да су поједине здравствене установе неправилно и неажурно евидентирале обавезе и измиривање обавеза у апликацији 'рино' Управе за трезор.“

У Извештају Републичког фонда за здравствено осигурање о извршеним контролама у периоду од 01.01. – 30.06.2015. године, објављеном на сајту Фонда дана 26.08.2015. године, објављен је податак о ненаменском трошењу средстава обавезног здравственог осигурања од стране 44 здравствене установе, од укупно 51 установе у којој је поступак контроле окончан. Другим речима, у поступку контроле утврђене су неправилности у наменском трошењу средстава код цца 80% здравствених установа у Републици Србији. Такође, РФЗО у свом обавештењу : „Измиривање обавеза Републичког фонда за здравствено осигурање“ на сајту РФЗО од 18. августа 2015. истиче да „на измиривање обавеза здравствених установа не може да утиче“.

Из свега горе наведеног је јасно да су повређена права понуђача, односно потенцијалних добављача јер суштински нису обезбеђена средства за реализацију јавних набавки, иако је РФЗО средства обезбедио и редовно измирује своје обавезе према здравственим установама, у складу са важећим прописима. Из наведеног разлога смо на становишту да је за успешну реализацију предметне јавне набавке неопходно да се уведе обавеза здравствених установа да на захтев

добављача доставе средство обезбеђења плаћања, како би се и заиста суштински обезбедила реализација јавне набавке. Увођењем овакве обавезе у модел оквирног споразума и модел уговора постиже се вишеструка корист:

- обезбеђује се правна сигурност добављача у поступку реализације јавне набавке,
- обезбеђује се финансијска дисциплина код здравствених установа, која евидентно не постоји, а не постоје ни инструменти, односно правна средства којима се може остварити. Наведеним би се евидентно спречиле злоупотребе у смислу неадекватних плаћања од стране здравствених установа, као и лагеровање робе за којом не постоји потреба у дужем временском периоду, како се то у претходном периоду показало у пракси више пута.
- обезбеђује се да РФЗО, локалне самоуправе и Министарство здравља и Министарство финансија на време имају увид у неадекватно пословање здравствене установе, на основу чега ће моћи да правовремено реагују пре него што дуговања поново досегну размеру јавног дуга, због чега ће поново да трши буџет Србије, а самим тим и порески обвезници и добављачи,
- предупредиће се блокаде рачуна локалних самоуправа високим износима због неплаћања апотекарских установа,
- обезбедиће се правилна примена и поштовање одредаба Закона о јавним набавкама и Закона о облигационим односима,
- и оно што је најважније – обезбедиће се дугорочно сигурно снабдевање грађана Републике Србије лековима и медицинским средствима.

Одговор 1: Наручилац остаје при одредбама у конкурсној документацији.

Питање 2: Без обзира на обавезу РФЗО да у складу са важећим прописима спроводи поступак централизоване јавне набавке у име и за рачун здравствених установа из Плана мреже здравствених установа, чињеница је да се на наведеном списку налазе установе чији су рачуни у блокади и за које је извесно да ће дужи временски период током 2016. године бити презадужене, односно блокиране.

Имајући у виду да је наведени проблем презадужености здравствених установа решен Закључком Владе само за текућу 2015. годину, да ове установе неће бити у могућности да измирују своје обавезе поновим уговорима, молимо за појашњење из ког разлога Републички фонд за здравствено осигурање није пре покретања поступка предметне јавне набавке обезбедио потребну сагласност Владе за 2016. годину, те се на основу исте Оквирним споразумом обавезао на директно плаћање добављачима за испоручене лекове здравственим установама које су презадужене, тј. у блокади.

Одговор 2: Републички фонд има обавезу да спроводи поступке централизованих јавних набавки у име и за рачун здравствених установа из Плана мреже здравствених установа, на основу члана 212а Закона о здравственом осигурању, а у складу са Уредбом о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке. Одредбама наведених аката није предвиђено ограничење за оне установе чији су рачуни тренутно у блокади, те сходно томе, на списку здравствених установа (Прилог I конкурсне документације за предметну јавну набавку) за чије потребе се спроводи овај поступак јавне набавке се налазе све здравствене установе из Плана мреже здравствених установа, са којима Републички фонд има закључен уговор о пружању здравствене заштите, па чак и установе које су у блокади.

Питање измиривања обавеза од стране здравствених установа ја посебно питање којим се баве надлежни државни органи. Ма колико то представљало проблем за добављаче, ово питање се мора решавати одвојено од јавне набавке, јер здравственим установама Републички фонд мора да обезбеди редовно снабдевање како би исте могле да лече осигурана лица Републичког фонда.

Имајући у виду значај и обимност ове јавне набавке, као и да је наведени проблем решен закључком Владе за текућу годину, Републички фонд ће предузети све, као и до сада,

како би здравствене установе чији су рачуни у блокади могле да измире све обавезе према добављачима.

Сходно наведеном, наручилац остаје при наводима датим у конкурсној документацији за предметну јавну набавку.

Питање 3: Да ли су се стекли услови да РФЗО покрене поступак централизоване јавне набавке, која ће неспорно производити правно дејство у десет месеци у 2016. години, а у складу са одредбом члана 51. став 1. тачка 3), као и члана 52. ЗЈН, односно члана 31, 46. и 54. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“ бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 испр. , 108/2013 и 142/2014)? С обзиром да је наведеним одредбама ЗЈН прописано доношење плана набавки и обезбеђивање износа планираних средстава за јавну набавку, молимо да нам одговорите да ли постоји правни основ да се предметна јавна набавка спроведе ако је РФЗО установио кроз свој Известај о извршеној контроли да је 80% здравствених установа ненаменски трошио новац и ако је РФЗО кроз обавештење „Измиривање обавеза РФЗО“ јасно истакао да нема утицаја на измиривање обавеза од стране здравствених установа. Овим постаје јасно да средства која су обезбеђена за ЦЈН нису суштински и заправо обезбеђена и за извршење уговора по ЦЈН.

У складу са напред наведеним одредбама Закона, мишљења смо да се у овом моменту, на основу јавно објављених података који су нам доступни, на дан објављивања позива 08/2 број: 404-1-53/15-8 од 03.08.2015. године нису стекли услови да се покрене поступак централизоване јавне набавке, осим уколико се на неки други начин не обезбеде средства за извршење уговора по предметној ЦЈН.

Одговор 3: Републички фонд за здравствено осигурање (у даљем тексту: Републички фонд) обавља послове централизованих јавних набавки у име и за рачун здравствених установа из Плана мреже здравствених установа, на основу члана 212а става 1. Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС“, бр.107/05, 109/05- исправка, 57/11, 110/12-УС, 119/12, 99/14).

Сходно томе, Републички фонд, у складу са Уредбом о планирању и врсти роба и услуга за које се спровode централизоване јавне набавке ((у даљем тексту: Уредба), „Службени гласник РС“, бр. 29/13, 49/13, 51/13-испр. 86/13 и 119/14)), коју доноси Влада Републике Србије, спроводи централизоване поступке јавних набавки одређених лекова и медицинских средстава, у име и рачун здравствених установа из Плана мреже здравствених установа у Републици Србији, са којима има закључен уговор о пружању здравствене заштите.

У члану 17б Уредбе се јасно наводи да до почетка спровођења централизованих јавних набавки за 2016. годину, Републички фонд спроводи централизоване јавне набавке за потребе здравствених установа у 2015. години за добра и услуге које су таксативно наведене.

Уредба о планирању и врсти роба и услуга за које се спровode централизоване јавне набавке, у складу са важећим чланом 17б почиње са применом у пуном обиму од 2016. године. Како је у делу 4. који регулише врсте робе и услуга за које се спровode централизоване јавне набавке, предвиђена обавеза Републичког фонда да набави лекове са Листе лекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, укључујући и лекове са А и А1 Листе лекова, правни основ за спровођење централизованог поступка предметне јавне набавке је наведена Уредба.

Поступак централизоване јавне набавке лекова са А и А1 Листе лекова, број 404-1-110/15-65, покренут је на основу Плана централизованих јавних набавки за 2015. годину, који је донет у складу са одредбама Закона о јавним набавкама. Сходно томе, наручилац је покренуо предметни поступак јавне набавке, имајући у виду да су испуњени законом предвиђени услови, односно усвојен је Финансијски план за 2015. годину и донет је план набавки. Законом о јавним набавкама није предвиђено да се поступак набавке спроводи и уговор закључује за период који се поклапа са фискалном годином. Такође, у члану 40. Закона о јавним набавкама је предвиђено да оквирни споразум може да траје две, односно три године.

Јавна набавка лекова са А и А1 Листе лекова предвиђена је у Плану централизованих јавних набавки за 2015. годину под редним бројем 1, подтачка 1.2 – Лекови са А и А1 Листе лекова.

Републички фонд у Финансијском плану за 2015. годину има предвиђена средства на позицијама:

471211 - Лекови и медицинска средства у ЗУ (део апроприације за примарну здравствену заштиту),

471215 - Лекови и медицинска средства у ЗУ (део апроприације за секундарну и терцијарну здравствену заштиту) и

471213 - Фармацеутске услуге и материјали (лекови издати на рецепт).

Обавезе наручиоца које су планиране у 2016. години, реализоваће се у складу са обезбеђеним финансијским средствима у финансијском плану за 2016. годину.

Такође, имајући у виду да се закључује оквирни споразум на основу којих не настају обавезе по јавна финансијска средства, не постоји ни ризик од кршења одредби Закона о буџетском систему.

На крају, спровођење поступка јавне набавке за период од два месеца 2015. године представљало би кршење начела економичности и ефикасности Закона о јавним набавкама имајући у виду да би сама процедура набавке трајала дуже од таквог уговора.